

CONVERSA AMB...

Aquesta vegada hem tingut una conversa amb en Ramon BURSET i SUÑE, més conegut pel Noi o pel Noi Boter. El Noi, que actualment té 80 anys, ens ha rebut a casa seva en companyia de l'Anna DEULOFEU i FARRIOL, la seva muller. Amb ells hem passat una bona estona.

L'Escalenc.— Quan us vau iniciar en l'ofici de boter?

Ramon Buset.— A setze anys; jo a quinze anys vaig començar d'aprendre de paleta. En morir el meu germà gran vaig entrar a treballar amb el meu pare, que ja feia de boter.

L'Esc.— D'on eren els vostres pares?

R.B.— El meu pare era de Figueres i la meva mare era filla d'Albons. Vaig néixer al C/. de la Torre, n.º 41, l'any 1904. I en aquesta casa hi vaig viure 68 anys. L'any 1.950 vaig tenir l'ocasió de vendre la casa en la que havia nascut i treballat de boter i vaig comprar aquesta on vivim ara.

L'Esc.— En què consistia la feina de boter?

R.B.— El primordial no era fer bótes, sino fer els cascos de l'arengada. De feina de boter només n'hi havia quinze dies durant l'any, el temps de les veremes, és a dir, quinze dies del mes de setembre, i s'ha acabat. Tots feiem cascos perquè aquí hi havia molts industrials del salaó; tots teniem feina, inclús havíem de fer venir cascos de fora. No podíem donar l'abast.

L'Esc.— Els cascos eren per l'arengada o l'anxova?

R.B.— Els cascos eren per l'arengada.

L'Esc.— Quants boters ereu?

R.B.— A l'Escala hi havia quatre cases que feien de boter. A totes les cases hi treballavem pare i fill. Al carrer de la Torre n'erem dos. Després hi havia l'avi d'en Xiquet i en Pere Paltré...

L'Esc.— D'on treieu la matèria primera?

R.B.— El ferro el comprava a Barcelona, a Can Ramoneda Germans, així com les dogues. Els cescles, que també són de ferro, nosaltres mateixos els feiem, amb una enclusa que plantàvem al carrer. Els feiem rodons si eren per bóta i ovalats si eren per semal raïmera.

L'Esc.— També feieu les semals?

R.B.— Sí, però la nostra feina era el casc.

L'Esc.— Quina fusta feieu servir per fer els cascos?

R.B.— Tota classe de fusta, generalment pi, arbre blanc o poll. Les bótes de vi les feiem de castanyer o roure.

L'Esc.— Les bótes de vi, de quina mida les feieu?

R.B.— Hi havia bótes de quatre bots cada bot té quatre mallals, un mallal em sembla que són 15 ó 16 litres). La

gent s'estimava més bótes petites per un cas de que el vi se'ls hi piqués. També en feiem d'altres mides, fins i tot en feiem unes de petites que s'en deien quarteroles on hi cabia un litre o un litre i mig, per la gent que anava a treballar a l'hort o a la vinya i se la carregava a l'esquena.

L'Esc.— Abans a l'Escala hi havia moltes vinyes?

R.B.— El 60 o el 70 per cent de les cases en tenien. És ara que només n'hi ha tres o quatre... en Pere Panxo, en Sureda i en Miquelet Santcristo, que jo recordi.

L'Esc.— Quines eines s'utilitzaven?

R.B.— L'enclusa, el simen que era com una garlopa grossa, l'aixa, l'estobador, el galseró...

Acabada la guerra, el Fumadó em va engrescar per comprar màquines. Són les dues màquines que tenia, una serra petita i una màquina d'obrar.

L'Esc.— Com era la jornada de treball?

R.B.— Cada dia començava a dos quarts de cinc del matí, primavera, estiu i tardor, m'aixecava a les quatre per començar a dos quarts de cinc. Aquestes hores, amb l'estòmac buit eren les que treballava millor, ja que amb aquesta feina sempre havia de treballar de morros a terra...

Quan m'eixecaba, menjava un bocí i anava a la platja a veure arribar les tanyines...

Un dia em venia l'Antoni Figueres i deia: "Mira, hem emplenat tots els tinars". Això volia dir deu tinars a seixanta cascos cada tinar, sis-cents cascos, com aquell que no diu res... Sort que en teníem d'adelantats, doncs a l'hivern m'en feien fer.

També treballava per en Joan Callol en Francesc Serrats... A més a més, arreglava barrils d'anxova; ara els barrils quasi tots són de plàstic, però en Mollart encara guarda barrils de fusta.

Quan vaig tenir les màquines feia més feina jo sol, que quan erem dos. Amb el pare feiem quinze cascos cada dia, amb les màquines jo en feia trenta.

Durant una temporada que hi va haver molta pesquera vàrem arribar a fer, amb la meva dona, cinquanta cascos diaris. És a dir en tres setmanes nou-cents cascos, que és aviat dit... Fins que vaig dir: "Prou!, aquí hi deixariem la pell".

La meva dona m'ajudava molt. L'Esc.— A n'aquests cascos quanta sardina hi cavia?

R.B.— Només unes dues-centes sardines, perquè les botigues de pesca sala-

